

EKONOMIE, TO NEJSOU JEN ROVNICE A ČÍSLA

Nový předmět Pluralismus v ekonomickém myšlení přibližuje netradiční ekonomické přístupy a zve k účasti studenty ze všech fakult.

Vztah k životnímu prostředí, pojetí práce, fungování institucí nebo způsob, jak zkoumat ekonomické jevy a jak vlastně o ekonomice přemýšlet. To jsou některá témata, kterými se bude zabývat nový předmět Pluralismus v ekonomickém myšlení, který od února 2017 otevírá pro všechny studenty univerzity Ekonomická fakulta JU. Ta byla také první vysokoškolskou institucí v České republice i ostatních postsocialistických zemích, která se přihlásila k Mezinárodní studentské výzvě volající po pluralismu v ekonomii (International Student Call for Pluralism in Economics)

a oficiálně ji po kladném výsledku studentské ankety podpořila.

MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÁ VÝZVA

Přes 65 studentských spolků z více než 30 zemí vydalo v květnu 2014 prohlášení, ve kterém se ohradilo proti způsobu výuky ekonomie. Ta se prý velmi zužuje a postrádá intelektuální rozmanitost, potřebnou pro pochopení a řešení problémů současného globalizovaného světa. „Ať souhlasíme, či nesouhlasíme s tvrzením o krizi výuky ekonomie, mezinárodní výzva studentů v sobě nese velký potenciál,“ říká Jan Vávra

<< Petr Hanzel (obchod Bezobalu) a David Veis (platforma BudSob) diskutují na Budějovických ekonomických dnech.

z Katedry regionálního managementu Ekonomické fakulty JU. Na výuce se budou podílet přednášející z Ekonomické fakulty i jiných českých univerzit. Nový předmět bude volitelný a otevřený pro studenty všech fakult Jihočeské univerzity, kteří chtějí kriticky uvažovat o současném světě a mají chuť se přesvědčit, že ekonomie nejsou jen čísla, procenta a nesrozumitelné matematické rovnice.

SPOLUPRÁCE S VĚDNÍMI OBORY

Pluralismus klade důraz na různorodost přístupů, metod a teorií ve výuce. Studentská výzva požadovala větší pluralitu přístupů ve třech oblastech – teorii, metodologii a interdisciplinarity. V teorii se může jednat o doplnění dominující neoklasické ekonomie méně známými nebo polozapomenutými přístupy, například institucionální nebo ekologickou ekonomii či Karlem Marxem. V metodologii vyzývali studenti k doplnění matematických metod o metody kvalitativní, které jsou v ostatních společenských vědách běžné. „Byť v jistých obdobích někteří (i čeští) ekonomové, opojeni možnostmi matematiky, přirovnávali ekonomii k přírodním vědám, ekonomie patří mezi vědy společenské,“ vysvětluje Jan Vávra. Jako takové jí, podle studentské výzvy, velmi pomůže spolupráce s ostatními obory. Patří mezi ně například sociologie, politologie, filozofie nebo historiografie. Zahrnutí tří zmíněných aspektů do výuky může prospět nejen studentům ekonomie, ale přiblížit ekonomii i studentům ostatních oborů.

DOSAVADNÍ PLURALISTICKÉ AKTIVITY

Předmět Pluralismus v ekonomickém myšlení navazuje na řadu aktivit, které se na Ekonomické fakultě konají již dva roky. Od roku

2015 se pořádá každoroční seminář Budějovické ekonomické dny a pravidelný cyklus přednášek externích odborníků, nazvaný Pluralismus v ekonomii. V rámci semináře byly představeny příklady „trochu jiné“ ekonomické praxe, například první bezobalový obchod s potravinami v Česku, českobudějovická platforma BudSob a její doplňková měna Sob, obchodování v bitcoinech nebo již zmiňované sociální podnikání. V rámci přednáškového cyklu Pluralismus v ekonomii se představili hosté z akademické sféry, státní správy i politiky. Témata byla značně různorodá, na jedné z prvních přednášek byla europoslancem Pavlem Teličkou prezentována cirkulární (oběhová) ekonomika, což je koncept usilující o co největší využívání odpadů jako zdrojů pro výrobu. Miroslav Zajíček z Laboratoře behaviorální ekonomie VŠE přednášel o pokusech s vlivem stresu na obchodování na burze a Ilona Švihlíková představila velmi kritický pohled na českou ekonomickou transformaci 90. let 20. století a postavení Česka v současné globalizované ekonomice. Nedávno se pak v rámci pluralistického cyklu konal celodenní seminář věnovaný kvalitativním výzkumným metodám, pořádaný ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou. ●

*Text: Jan Vávra, Eva Cudlínová
Foto: Josef Maxa, Jiří Tvaroh*

